

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozzá:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Helyki kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség káriratok visszaadása
 vagy megőrzésére nem vállalunk.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

Holt ponton.

Megint ott vagyunk, a hol voltunk. Lukács László nem fogadta el az ellenzék kibontakozási tervét, hanem új tervet készített, azt megint az ellenzék nem fogadta el, hanem kimondotta a legmesszebb menő harcot a véderőjavaslatok ellen, a szociáldemokrata pártvezetőség pedig újabb általános sztájkkal fenyegetőzik. Kezdődik újra a komédia, mely még be sem fejeződött.

Mert bizony ez az egész csak komédia.

Nem a véderőjavaslatok ellen folyik az az ugynevezett harc, hanem a Kristóffy-féle választójogért. A Kossuth által szombaton előterjesztett békejavaslat csak azért szerepelhetett az egész ellenzék javaslata gyanánt, mert a szociáldemokrata pártvezetőség kegyes volt megengedni Justhnak a hozzájárulást. Ez az engedély és annak megnyilatkozása: Justh hozzájárulása már magában véve is gyanúsá tette az egész ellenzéki propositiót. Az ellenzéki javaslat az értelmiségi cenzus leszorítását és a nemzetiségek előnyomulását jelenti. Előrelátható volt, hogy ilyen javaslatot a kormány — felelőssége tudatában — el nem fogadhat. Mikor a mai ellenzék volt kormányon, szintén érezte felelősségét s nem mert olyan könnyelmű választójogi javaslattal az ország elé lépni, a milyent most az ellenzék akar diktálni. Joggal elvárta az ország a jelenlegi kormánytól is, hogy megmarad az óvatosság bölcs határai közt.

Külsőleg ugyan az obstrukciót a katonai javaslatok miatt jelentik be s az ellenzéki nyilatkozatban a választói reform mellett a véderőjavaslatok közjogi hibáinak kiküszöbölése is szerepel. Hát hiszen az bizonyos, hogy a véderőjavaslatok mai alakjukban nem sok gyönyörűséget szereznek a magyar ember számára. De ott volt az idő, a mikor módjukban állott a mostani obstrukciónak sokkal előnyösebb katonai javaslatokat elfogadtatni Bécsben. Óriási küzdelmek után, de végre a megvalósuláshoz közelített Andrássy gondolata a magyar szadnyelvről — miért kellett akkor ezt eldobni és az önálló bank ködképe után kapkodni? Most visszatérni megint a katonai kérdésekhez: egy kissé elkésztett do-

log. A mesebeli holló is akkor kapott a sajt után, mikor kiejtette a csőréből.

A mit az ellenzék katonai téren most követel, száználmas minimum, de a vesztett csata után ez a minimum is elérhetetlen. A mihez pedig a választói reform ügyében ragaszkodik, az nem más, mint a szociálisták és a nemzetiségek leplezett programja. Van benne egy roppant naiv követelés is, hogy a választási eljárást királyi bíró vezesse. Éppen erre van szüksége az amugy is tulterhelt bíráknak.

Az egész választójogi heccet kezdi már az ország unni. Minden pang. Hitel nincs, pénz soha sem volt, most sincs, drágaság mindig volt, most is egyre nő, egzisztenciák mennek tönkre, alapjában megingatva reng egész gazdasági életünk — s akkor a nemzet törvényhozásában még azon is ráérnek összekapni, hogy be lehet-e vinni az eddig minden okos ember által eltagadott széles kereteken túl még vagy 600.000 teljesen megbízhatatlan, sőt egyenesen hazaellenes alakzatot alkotmányunk sáncái közé? Hát akad még törvényhozó is ebben az országban, a ki értelmi cenzusa dacára dinamitra akar sáncot építeni?

Megint ott vagyunk, a hol voltunk. Magyar emberek magyarul beszélnek és nem értik meg egymást. Pedig már egyszer egy torony építése abban maradt, mert az emberek nem értették meg egymást. Itt is építésben vannak: Magyarország régi dicsőségét akarják újra megépíteni. Nem félnek-e azok a hangos építők, hogy ha mindig csak azt keresik, miben nem tudják egymást megérteni, majd rövidesen itt is csak romokat, pusztulást, egy nemzet sirját fogják mutatni.

*

A nagybecskereki mandátum. A Rohonyi Gyula lemondásával megüresedett nagybecskereki mandátum betöltésére a választást június 15-ére tűzték ki. Az egyedüli jelölt eddig dr. Teleszky János pénzügyminiszter, akit a munkapárt tegnapi gyűlésén jelölt s akinek a mandátumot küldöttség útján fogják felajánlani.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 3.

Elnök Tisza István.

Jelenti, hogy Sztranyovszky Sándor mandátuma végleg igazoltatott. Több apró elnöki előterjesztés után

Hegedüs Kálmán, az állandó igazoló bizottság elnöke jelenti, hogy Fernbach Károly mandátumát megvizsgálták s az állandó bizottság javasolja, hogy Fernbachot a szokásos 30 nap fentartásával igazolják. A ház magáé teszi az elnöki jelentést, egyben az elnök javaslatára az első osztályba állíttatik be.

Ezután áttért a Ház

a véderőjavaslat

általános tárgyalásának folytatására.

Hammersberg László kijelenti, hogy a véderőjavaslatot nem fogadja el. Ezután hosszasan indokolja álláspontját. Az ezer éves Magyarországnak joga van ahhoz, hogy a hadsereg vezényletének, vezérletéhez és belsejéhez hozzájáruljon. Magyarország etnografiai fekvése olyan, hogy ezáltal lényegesen befolyásolja az európai egyensúlyt, amely a velünk szomszédos és szövetséges államra ez egyáltalán nem mondható. Es mégis akkor, amikor a közös hadsereg fejlesztéséről, amely a miénk is, a magyar nemzet érdekeinek a figyelembevételét is követeljük a bécsi intéző körök egyszerre elzárkózottakká lesznek. Amikor azonban a monarchia érdekei veszélyeztetve vannak, egyszerre szelidebb hangot pengetnek, mikor azonban elmúlt a veszély, az illetékes körök egyszerre és ismét teljes elzárkózottakká lesznek. Fényes bizonyosság erre a Bosznia Hercegovina annexiója előtti és utáni idő. (Helyeslés a bal és szélső baloldalon.) A hadsereg gazdasági kezelése, az élelmezés, a lóállomány beszerzésére, általában a hadsereg felszerelésének a bevásárlása mind olyan helyeken és körülmények között megy végbe, amely egyáltalán nem felel meg a paritásnak, s amely a magyar ipart és mezőgazdaságot is erősen megkárosítja. (Igaz ugy van a baloldalon.) A Magyarországon levő hadseregek vezényleti, vezérleti nyelve és belsejében nem lehet közös magyarországon (Helyeslés a bal oldalon.)

A katonai nevelésben látja a legtöbb hibákat, éppen ezért ennek gyökerét és reformálását sürgeti. A katonai iskolákban az irodalom történet intenzívebb tanítását sürgeti, ugyintén a történelmet is, amelyet nagyon vérszegényen tanítanak a katonai iskolákban. Határozati javaslatot nyújt be aziránt, utasítsa a Ház a kormányt terjesszen be sürgősen javaslatot a honvédség újjászervezéséről. A javaslatot elfogadják. (Eljenzés és taps a baloldalon.)

5 perc szünet, mely után

Jankovich Béla alelnök nyitotta meg az ülést.

Földes Béla volt a következő felszólaló.

Fehér és színes férfi ingek.

Nyakkendő, gallér és kézelők.

TURISTA INGEK.

Összes férfi divat cikkek.

Fráter és Kosminsky

NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT 3.

Telefon 384.

Telefon 384.

Beszéde eljő bírálta a delegáció működését. A közös hadügyi kiadások emelkedésével foglalkozik hosszabban és statisztikai adatokkal igazolja, hogy a paritásnak mennyire meg nem felelőleg történnék a közös hadsereg részére történendő bevásárlások.

Ezután az elnök bejelenti, hogy Szepesházy Imre a házszabályok 203. paragrafusára hivatkozva indítványt nyújtott be, az üléseknek két részben való megtartása iránt. Es pedig déli előtt 10-től 2 óráig és délután 4 órától 8 óráig tartana ülést a Ház. Az indítvány felett vita nélkül dönt a Ház.

Justh Gyula tiltakozik a 203. paragrafusra való hivatkozás ellen. Abban az ülések meghosszabbításáról van szó, de nem a párbuzamos üléseké.

Tisza István gróf helyesnek találja a 203-ik paragrafusra való hivatkozást, melynek értelmében tarthat párbuzamos ülést a képviselőház.

Holó Lajos a házszabályokhoz kíván szólni, amit azonban az elnök nem enged meg.

Szepesházy indítványa felett a szavazást holnapra tűzi ki az elnök.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés 2 óra 10 perckor véget ért.

A parlamenti tudósítók Tisza Istvánnál.

Tegnap déli fél egy órakor tisztelegtek a parlamenti tudósítók **Tisza István** grófnál, a képviselőház elnökénél, **Rákosi Jenő** vezetése alatt. Tisza István gróf az újságírókat az elnöki fogadó teremben fogadta.

Rákosi Jenő beszédében a trójai háborút idézte emlékeztetve melyet — úgy mond — az istenek rendeztek hogy romjaiból egy új nemzedék keletkezék. A pusztító háboruban azonban az egyik isten pártfogásába vette Aeneast és megmentette abból a célból, hogy megalapítja Rómát. De nem volt tetszésére ez minden istennek s egy ellenséges isten, mikor Aeneas hajóival a tengeren volt, kibocsájtotta a szeleket s obstrukciót rendezett a tengeren. (Nagy derűtség.) Iszonyu obstrukciós vihar dühöngött. Jött azonban a haragos Neptun s bár isten volt, mégis egy háromágu szigonyra volt szüksége, hogy a tenger obstrukcióját megfékezze (Derűtség.) s megfékezte. Tisza is így jött három águ szigonygyal, de hiszi, hogy ha e szigony egyik ága a törvényesség, másika a lelkiismeretesség s a harmadika a hazafiság lesz, akkor sikerülni fog feladata. (Taps.)

Tisza István gróf: Felmentve érzi magát a sablanos közhelyektől, hogy a sajtó fontosságát és a sajtó iránti jó akaratát emlegetse, mert hiszen ha bármily kis részben is, ő is az irodalom terén működik és a sajtó munkáival szemben ő is munkatársnak érzi magát. (Éjenzés.) Soha sem folyamodott ahhoz, hogy a sajtó jóakarát olcsó bizelgessel, a mi nézete szerint magára a sajtóra legsértőbb, megnyerje. Köszöni **Rákosi Jenő** hangjában rejlő melegséget. Hogy a trójai háboru olyan nagyon sikeres vállalkozás volt, a mint az ránk maradt, nem tudja, nem volt-e abban igen nagy része annak, hogy akkor a politikai riportot Homér-

rosz írta. (Nagy derűtség.) Igaz, hogy ma is elég hangosan írják riportokat. Nem kívánja, hogy ma Homérosz stílusában írják meg riportjaikat az újságok, csak egyet kér, hogy híven és becsületesen töltsék be hivatásukat az újságírók, egyébként ajánlja magát az újságírók jóindulatába. (Lelkes éljenzés.)

Lukács válasza az ellenzéknek.

Lukács László miniszterelnök vasárnap este elküldte érdemleges választát **Kossuth** Ferenchez az ellenzéki pártok békeajánlatára.

A válasz lényege az, hogy a véderőreform tekintetében a kormány nem enged semmit a választójog reformjánál lehet szó az alkudozásokról, de megjelöli részletesen e tekintetben a kormány álláspontját s ehhez kéri az ellenzéki pártok hozzájárulását.

A véderőreformjavaslatra vonatkozólag ezeket mondja **Lukács** válasza:

A véderőreform.

Abból a körülményből, hogy a jelenlegi kormány az annak idején beterjesztett véderőjavaslatokat magáévá tette, önként következik, hogy azoknak nemcsak szükségességéről, és rendkívüli sürgősségéről, hanem arról is meg van győződve, hogy azokban semmi olyan, ami alkotmányunkba ütköznék, semmi pozitív közjogi sérelem nem foglaltatik. Annál kevésbé vagyunk tehát abban a helyzetben, hogy e javaslatokon, azokon túl, amelyek máris tételtek, további változtatásokat eszközöljünk, mert köztudomásu, hogy a javaslatok a monarchia két állama illetékes faktorai között folytatott hosszas és nehéz tárgyalásoknak képezi eredményét.

Egy 4—5 éves provizorium mindezekkel a szempontokkal homlokegyenest ellenkezik és elfogadása esetén még azzal az óriási hátránnyal járna, hogy az új véderőtárgyalások időpontja a külföldi szerződések tárgyalásának időpontjával, a kormányra egy fizikailag legyőzhetetlen munkahalmazt hártana.

Mindezekből következik, hogy a kormány a véderőreform kérdésének provizorius alapon való megoldását nem teheti magáévá; hanem határozottan fenn kell tartania abbéli kívánalmát, hogy a beterjesztett javaslatok — és pedig tekintettel az idő előrehaladottságára — a lehető legrövidebb idő alatt törvény erejébe emeltessenek.

A választójog.

A választójog kérdésében a megértéshez való alapot érzi a miniszterelnök válasza. Azt mondja, hogy az ellenzék szövetsége és a munkapárt ölelkeznek a jogosultság álláspontján, amikor mind a ketten az értelmi cenzus alapján építkeznek. De a miniszterelnök válasza az értelmiséget már most két rendre bontja: olyanokra, akik iskolai rendszeres képzettséggel bírnak és olyanokra, akik csak irni-olvasni tudnak.

A korhatárt a miniszterelnök válasza nem a 24-ik, hanem a 30-ik életévben kívánna megállapítani.

A választókerületben egy év óta való állandó lakást a válasz egyazon községben egy évi állandó lakásra módosítja.

Nem fogadja el a miniszterelnöki válasz a

betegségélyező pénztári tagságot sem, mert a választói jogosultságnak illetően igazolásával választói jogot szereznének az ágyrajárók is.

Elfogadja a válasz a választások decentralizálását községenként, városi körzetenként hozzájárul a választási költségek eltörléséhez, a titkos szavazás rendszeréhez, megfelelő korlátozásokkal.

A választókerületek beosztását külön törvényben kívánja szabályozni.

Az ellenzéki javaslat számításait a választójogosultak számára vonatkozólag a válasz hibásnak jellemzi. Az ajánlat szerint nem 2,400.000-re, hanem 2,900.000-re emelkednék a választók száma s a választók ily rohamos emelkedése miatt a válasz félti az állam nyugodt fejlődését.

A kormány ellenajánlata.

A miniszterelnök így folytatja: Ajánlhatom, melyet a tisztelt ellenzéki pártok előterjesztésével szemben tenni szerencsém van, a következő:

1. A választójog kérdésében a kormány hajlandó kötelezettséget vállalni a következőkre:

A választói jogról szóló törvényjavaslatot az őszi ülésnapján beterjeszti.

A választói jog szabályozását az általánoság és egyenlőség alapelveire fekteti. Nem mond le azonban arról, hogy némi korlátozásokat javasoljon, amelyeket az állam érdekei parancsolnak.

A kormány a javaslatot az értelmi cenzus alapján fogja felépíteni s a vagyoni cenzust csak azokra nézve veszi tervbe, akiknek alacsonyabb fokú értelmisége ennek a cenzusnak kiegészítőként való alkalmazását megköveteli.

A kormány gondoskodik a törvényjavaslatban arról, hogy a jelenlegi választók megtartsák választójogukat.

A kormány javaslatba fogja hozni a szavazás titkosságát is olyan korlátok között, hogy ebből magasabb állami érdekek veszélyeztetése be ne következék.

A kormány gondoskodik mindazoknak a biztosítékoknak a megalkotásáról, amelyek a választási névgyezéknek részrehajlatlan és szabatos összeállításának, a választások tisztaságának és a választók függetlenségének biztosítására mind megelőző, mind megtorló irányban szükségesek.

A kormány törvényjavaslatot terjeszt be a választókerületeknek célszerű új beosztásáról s különös gondot fordít benne arra, hogy egyrészt megóvja a nemzeti állam érdekeit, másrészt érvényre juttassa városaink gazdasági és kulturális súlyát.

A választójogi törvényt már a legközelebbi választáson alkalmaznák az ujonnan szabályozott kerületekben.

Az ellenzéki pártok ezzel szemben a legrövidebb idő alatt átengedik a véderőjavaslatokat, amelyek, vállalja a kormány, a választójogi törvényvel egyidejűleg a jövő 1913. évi február 1-én lépne életbe. Az ez évi ujoncszükséglet kielégítésére a kormány külön törvényben kér 136.000 ujoncot s már most végrehajlja a véderőtörvényben foglalt kedvezéseket. Ragaszkodik a kormány a házszabályok módosításához.

Az előadottak, — így végződik a válasz, — kormány megváltozhatlan álláspontját körvonalozzák.

Hölgyeim! Bluz, alj, pongyola és utcai ruhaujdonságok a legnagyobb választékban a jutányos árakról elismert **Hevesi Párisi divatáruházában** Zöldfa-u.

Gyermekruhák és vizsgai leánykaruhák minden nagyságban.

A cégre pontosan figyeljünk!

Fehér cégtábla.

Moskovits cipőáruházal szemben

Sárga kirakatok.

Évzáró ünnepély a jogakadémián.

A nagyvárad kir. katb. jogakadémia fényes záróünnepélytel fejezte be vasárnap az 1911—12. tanévet.

Délelőtt 10 órakor ünnepélyes Te Deum és szent mise volt a premontrei templomban, amelyet maga gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyés püspök tartott dr. Némethy Gyula jogakadémiai hitszónok és az udvari papság segítségével. A templomot, valamint az ünnepély színhelyét a jogakadémiai dísztermet előkelő közönség töltötte meg.

Ott voltak: Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyés püspök, Hlatky Endre Nagyvárad város főispánja, báró Szentkereszty Zsigmond kir. táblai elnök, dr. Bozóky Alajos m. kir. udvari tanácsos, jogak. nyug. igazgató, Sztaniszlavszky Adolf kir. főügyész, Papp Miklós miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, Wallner Ödön, ügyvédi kamara elnöke, Imrik Péter táblai tanácselnök, Medvigy Mihály nyug. táblai tanácselnök, Harmathy Károly táblai bíró, Pap János vasutigazgató, Ránffy Zsigmond alezredes, hadapródiskolai parancsnok, Porényi Kelemen őrnagy, Linhart Gyula százados, Marschalkó Jenő főhadnagy, Rimler Károly polgármester, Bary József törvényszéki elnök, Siket Traján postai igazgató, Nizsalovszky Endre törvényszéki elnök, Gellért László kir. tanácsos, Rádl Ödön, kir. tanácsos a Szigligeti-Társaság elnöke, Mártonffy Bogdán ügyvéd, Böszörményi Géza ügyvéd, Tóth Márton ügyvéd, Gyöngyössy István, ügyvéd, des Echerolles Kruspér Gilbert földművelő, Száhlender Károly törv. hat. bizottsági tag, Jancovich Jenő árvászéki elnök, Géczy Lajos ny. püspökségi, főszámvevő Moskovits József keres. és iparkamarai elnök, Beke B. Boldizsár premontrei kanonok, dr. Baróthy Pál, vezető kir. ügyész, dr. Sztanics Arpád kir. ügyész, Papp Imre káptalani főbíró, dr. Fráter Imre közokmányi igazgató főorvos, dr. Kenéz Kálmán kórházi osztály főorvos, Singlár Gyula forgalmi főnök, Brém Lőrinc püspöki titkár, dr. Berkovits René tisztviselő orvos, dr. Bozóky Dezső, dr. Bozóky Kálmán, dr. Bozóky Ferenc, Réz Mihály közs. iskolai felügyelő-igazgató, Benyoszy, Aladár, nyugalmazott főszolgabíró, Borostyánkői János igazgató tanító, dr. Hoványi Gyula, dr. Mártonfy Marcel, dr. Kiss Géza, dr. Sigmund Andor, dr. Bochkor Mihály, dr. Szadtner Pál, dr. Károly Irén, dr. Némethy Gyula, dr. Horváth Jenő, dr. Popovits Miklós, dr. Verzár István, Vitán Arpád.

Hölgyek: Dr. Hoványi Gyuláné, Harmathy Károlyné, Száhlender Károlyné, özv. Sebesy Béláné, dr. Mártonfy Marcelné, Hoványi Erzsike, Sebesy Irénke.

Szent mise után a jogakadémia dísztermébe vonult az ifjúság és a közönség. A belépő gróf Széchényi Miklós püspököt éjenzéssel fogadták.

Dr. Hoványi Gyula dékán nagyszabású beszámolót tartott, amelyben nemcsak az 1911—12. évi történetét adta elő, hanem kiterjeszkedett a fényes multra is és lelkes szavakkal mutatott rá a jövő fejlődés perspektíváira.

A nagyhatású felolvasást egész terjedelmében itt közöljük.

A dékán beszámolója.

Nagyméltóságú Püspök Úr!

Tisztelt Hallgatóság!

Tekintetes Tanári Kar!

Szeretett Akadémiai Ifjúság!

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. év május hó 6-án legfelsőbb elhatározásával

jóváhagyott ama szabályzat, mely a dékánatusi intézményt a királyi jogakadémiákon behozza, köteletségévé teszi a Dékánnak, hogy a tanév végén az intézet működésének eredményéről és a benne előforduló nevezetesebb eseményekről számoljon be.

A királyi állami és a királyi katolikus jogakadémiák közül intézetünk az első, melyben a dékáni rendszer életbe lépett.

E rendszernek életbe léptetését mindenha emlékeztetéssel fogja tenni szeretett megyés püspökünknek Gróf Széchényi Miklós Ő Nagyméltóságának azon kitüntető jósága, hogy nemcsak ezen első tanév-záró ünnepélyünkön megjelenni, hanem a Hálaadó isteni tiszteletet is az Egek Urának bemutatni kegyeskedett.

Miért is e helyről és ebben az ünnepi órában fogadja Excellenciád Tanári Karunknak hálás köszönetét.

Tanártársaim megtisztelő akaratából és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr kegyes bizalmából nekem jut osztályrészül az 1911—12. tanévről való beszámolás megtisztelő föladata.

Megtisztelőnek mondom, mert a dékán nemcsak közvetlenül vezeti az intézet ügyeit, hanem annak élén is áll.

Akadémiánknak Mária Terézia királynőnk által történt alapításától 1780-tól 1850-ig ez a kettős feladat szét volt osztva az akadémia fődirektora és a prodirektora között.

Az akadémia ügyeit vezette a prodirektor, aki leggyakrabban várad kanonok, Vass, Sipos, Fogarassy, Oswald, mindnyájan káptalanunk díszelt voltak.

Az intézet élén a 4 tankerületre osztott ország nagyvárad tankerületi főigazgatója állott. A főigazgató rendszerint egy-egy kitűnőség.

Igy az első főigazgató gróf Károlyi Antal, v. b. t. t., Szatmár megye főispánja, cs. és kir. tábornagy, aranygyapjas vitéz volt és utódai között találkozzunk Laicsák Ferenc, várad püspökkel, Lonovics József, v. b. t. t., csanádi püspökkel, majd egri, később kalocsai érsekkel, Fábry Ignác, v. b. t. t., kassai püspökkel.

Az 1850-ben hatályba lépő szervezett egyesíti először a direktori és prodirektori teendőket egy személyben. A jogakadémiai igazgató királyi kinevezéssel a tanárok sorából kerül az intézet élére és ő vezeti közvetlenül az akadémia ügyeit.

Az igazgatói rendszer 1850-től 1912-ig áll fenn és Pawlowszky Sándor, ki a wieni Theresianum igazgatója lett. (1858—1861) rövid igazgatásától eltekintve 62 év folyamán csak két igazgatója volt az akadémiának: dr. Hoványi Lajos és dr. Bozóky Alajos.

A jelen év első napjával pedig a dékáni rendszer lépett hatályába, mely hivatva van innen-onnan másfél századra önértzetes büszkeséggel visszatekintő akadémiánkat, melynek főtállása óta 12000-nél több joghallgatója és 8000 bölcsészethallgatója volt, a még szebb jövő felé vezetni!

***

Az 1911—12. tanévnek egyik legnevezetesebb mozzanata, hogy Bozóky Alajos dr., igazgató-tanár 1912. január hó 1-én nyugalomba lépett.

Bozóky 1868-tól az 1911—12. tanévig a római jog kiváló tanára és amidőn boldogult édes atyám negyven éves tanári és 25 éves igazgatói szolgálat után 1879-ben nyugalomba ment, 1879-től 1912-ig nagyérdemű igazgatója volt.

A közel 44 éves jogtanári szolgálata, de

méginkább a 32 éves egyhuzamú igazgatói működésre a főiskolák történetében léptenyomon nem bukkanunk.

Nálunk Bradecker József (1809—1843) kartársunk, a bölcsészeti kar ékessége, valamivel hosszabb ideig volt tanár, de egy percig sem állott az intézet élén és így az akadémia ügyeinek vezetésével sohasem bajlódott.

A híres Tokody György volt ugyan 32 évig kiváló prodirektor, majd direktor, de viszont neki egy tanszéket sem kellett ellátnia.

Ennélfogva Bozókyknak 32 éves igazgatói szolgálatával párosult közel 44 éves tanársága páratlan intézetünk történetében.

Hát még az az önfeláldozó szeretet és kötelességérzet, mellyel Bozóky mindkét hivatását betöltötte! Jóformán a Katedrának és az íróasztalnak szentelte minden idejét.

Bozókyt a jogászt ismeri a magyar jogászvilág! Bozókyt a tanárt szerette minden tanítványa!

Bozókyt az igazgatót nagyabecsuili vala följobbvalója és alárendeltje egyaránt!

Bozóky Alajosnak ugy tanári, mint igazgatói működése eltörölhetetlen mély vonásokkal öröklíték meg Évkönyveink legszebb lapján.

Ennek bizonyítására természetesen nem nyitom föl Évkönyveinknek azon egymagában álló gyönyörű lapját, melyre öreg betűkkel róva vannak, hogy 1890. szeptember hó 10-én Ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb látogatásával szerencsétlente intézetünket Gróf Szapary Gyula miniszterelnöke és Báró Orczy Béla személye körüli minisztere kíséretében.

Azon ragyogó lapok közzé sem szúrok, amelyek tanúságot tesznek arról, hogy kitűntették magas látogatásukkal akadémiánkat a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztereink közül Tréfert Ágost és Gróf Csáky Albin 1873., 1883., 1889. években és 1895. évben Agliardi Ő Szezségének nunciusa, ma cardinalis az örök városban.

De kinyitom évkönyveinknek ama lapjait, melyeken feljegyezték a Gróf Károlyi Antalok homlokterben álló főigazgatói, a Fogarassy Mihályok kimagasló prodirektori, a Révai Miklósook, a Brassói Miller Ferdinándok, a Kautzok, a Hajnikok, a Zsögödök, a Nagy Ernők, a Nagy Ferencek ragyogó tanári érdemei.

E szép lapok közé tartozik a Bozókyról szóló is. Amint intézetünk története meggyőzően és fényesen bizonyítja a vallás és a tudomány szoros összefüggését, akként Bozóky egyénisége is a mély vallásosságnak benső kapcsolatát a fáradhatatlan tudományszeretettel vetíti elénk!

Igy Ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb figyelme elől sem rejtőzhetett el az ő szembeöltő érdeme: egymásután királyi tanácsossággal, régi magyar nemessége megerősítésével, a Pilismaróti előnév adományozásával, kir. udvari tanácsossággal tüntette ki dolgozó jobbágját, az oltárnak és trónnak hűséges fiát.

A Magasságbeli pedig szép családjával áldotta meg békeszerető szolgájának munkás életét.

Mi jót kívánjunk neki? Azt, hogy haladjon szorosán nyomdokain azon tanártársunknak, Gyöngyi Borbola Miklósnak (1816—1845), ki 29 éves tanárkodása után még kerek 32 éven át élvezte nyugalmát, nyugdíját.

Bozóky romanista tanszéke méltó örököszt kapott Dr. Kiss Géza királyi gyűrűs kartársunk személyében.

Kiss Gézának megüresedett közjogi tanszékét pedig Dr. Szandtner Pál nyerte el, kinek szép jövője elé teljes bizalommal tekintünk.

Bozóky Alajost nem hagyhatom el anélkül, hogy föl ne említsem, hogy ő már több évtizeddel előbb harcolt azért az eszméért, miszerint az országnak nem harmadik tudomány egye-

**A legújabb
tavaszi czipő ujdonságok**

**MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységárak.
Telefon 687**

Telefon 687.

temre, hanem 3 új tudomány egyetemre van szüksége.

És ime napjainkban ez az eszme diadalmas valóra válik!

A hajdúk városának és a régi koronázó városnak akadémiái egyetemeknek adnak helyet.

E változásnak eredménye lesz, hogy a kath. tanulmányi alaptól föntartott pozsonyi jogakadémia megszüntével, ha az másivé nem helyeztetik át, a kir. kath. jogi főiskolák közül egymagában a váradi jogakadémia marad fönt.

Ebből a lehetőségből akadémiánk fejlesztésének távlatai önmaguktól kínálkoznak.

Aki szívén hordja intézetünk ügyét, azt ne ejtse tévedésbe Debreczen, Kolozsvár egyetemi városok közelsége. A kultur várak nem lehetnek egymáshoz elég közel. Ugyan ki panaszkodik azért, mert egymáshoz az ivlámpák közel vannak? És az baj volna, hogy a kellő színvonalon álló főiskolák, melyek az ország intellektuális vezetésére hivatvák, azok egymáshoz közel fekszenek? Ki írhatja alá azt, hogy a XX-ik században az embernek csak a fizikai világosság iránt fokozódott az igénye és az intellektuális világosság erőforrásai, fényszórói, a főiskolákkal szemben pedig a sötétség lenne az eszménye, avagy a félhomállyal is beérhetné?

Az országos közművelődés elsőrangú érdeke az, hogy Szent László városában, Pázmány Péter születés helyén úgy ragyogó történelmi tradíciója, mint kulturális nivója folytán a magyar kulturának mindenha erős vára legyen.

Ergo vivat, crescat, floreat Academia nostra! A hivatott tényezők virágzásáért megteendik a magukét abból a célból, hogy akadémiánk egészséges szellemi életünknek hajtó ereje, lendítő kereke legyen!

* * *

Akadémiánk jövője és fejlesztése szempontjából az 1911—12. tanévnek örvendetes eseménye az, hogy vallás- és közoktatásügyi miniszterünk magas rendeletében egy bölcsészeti és egy történelmi rendes tanszéknek fölállítását helyesli és kegyes lesz gondoskodni arról, hogy a kezdeményező lépések megtételessenek, 2 ilyen rendes tanári tanszék szervezése céljából. A mult újabb föllevenű, hisz akadémiánkon 1780-tól 1850-ig fönnállott bölcsészeti karnak, mint már előbb említém, több mint 8000 hallgatója volt.

Nem lehet nem méltányolnunk a miniszter úr amaz intézkedését sem, hogy az ujkori történelem tárgyának előadása céljából akadémiánkhoz állandó szolgálattételre berendelte Dr. Horváth Jenő, képesített egyetemi magántanárt, Nagy-Britannianak az oxfordi egyetemmel vetekedő szemefényének a cambridgei egyetemnek volt jeles hallgatóját, továbbá hogy az etika és művelődéstörténelem régi érdemes magántanárainak Dr. Károly Irénnek és Dr. Némethy Gyulának tiszteletdíját fölemelte.

Szép haladás az 1911—12. tanévben egyfelől az, hogy a közegészségtan és a törvényszéki orvostan, melyek eddig egy kézben voltak egyesítve külön-külön tanárookra, jelesen Dr. Popovits Miklós tisztí orvosra és Dr. Verzár István, Bihar megye Röntgen laboratóriumának vezetőjére lettek bízva; másrészt, hogy az államszámviteltan, melynek külön tanára nem volt, hanem az egyik jogtanár látta el, Vitán Árpád pénzügyigazgatósági számtanácsos személyében külön magántanárt, gyakorlati férfiút kapott. Úgyhogy ma 8 rendes tanszékünk és 6 magántanárunk van.

A tanári karnak még az volna a kívánása, hogy a törvényszéki lélektan is külön tanár által adassék elő, mi könnyű szerrel lenne

megvalósítható, tekintve Biharvármegye városunkban elhelyezett nagy elmegyógyintézetének hivatott, rátermett orvosi személyzetét.

De a kultuszminiszter úr jóakarátú és előrelátó gondossága intézetük iránt nemcsak a magántanárok számának szaporításában nyilvánult, hanem a Mensa Academica ügyének a meleg felkarolásában is.

Jelesen, midőn a miniszter úr 1912. év elején tudomást szerzett arról, hogy az egész 1911—12. tanévre általa kiutalt 1000 korona segély már az 1911—12. tanév I. felében teljesen igénybe lett véve, a tanév II. felére újból 500 koronát adományozott.

Midőn pedig a dékáni fölterjesztésből értesült a mai Mensa helyiség meg nem felelő voltáról, miniszteri tanácsosát Dr. Tóth Lajos urat megbízni kegyes volt, hogy személyesen győződjék meg, vajjon az akadémiái épület souterrain helyiségei kellő átalakításokkal alkalmasak-e a Mensa Academica részére? Ennél fogva alapos reményünk van, hogy a Mensa igen jó helyiséghez jut. Sőt a tanári kar reméli, hogy a Mensa helyiségek átalakításával egy időben ugyanott az akadémiái fiatalság testi edzése, fejlesztése szempontjából oly fontos vívótermet is meg fogja kapni. Ha pedig a tanulmányi alap tulajdonát képező, de ma jórésztben a főtisztelendő premontrai rend által használt telek kerítéssel ellátnak, akkor az akadémiái ifjúságnak a szabadban test edzésre, sport játékokra szép terület állana intézetünkben rendelkezésére. mert a tanulmányi alap telke több mint 1800 □-ölnyi terület. Ennek közvetlen szomszédságában van a főtisztelendő premontrai rendnek másfélszer nagyobb telke, vagyis van bőséges helye a fejlődésre mindkét testvér intézetnek egymás mellett.

A szemináriumok oktatást is nagyobb arányokban, a kor igénye szerint, akkor vezetnénk be akadémiánkon, ha több helyiség fölött fogunk rendelkezni, erre is mód nyílnék, ha a főgimnázium által használt és a tanulmányi alap telkén levő épületrész a jogakadémia részére bocsátatnék át.

Az 1911—12. tanév történetében számottevő esemény az, hogy az akadémiái könyvtárnak, mely 15.000 kötetet számlál, rendezését a kultuszminiszter úr elrendelte és e célra külön összeget bocsátott a kar rendelkezésére.

Tanári karunk szeretné, hogy a rendezés befejeztével, egy külön olvasóterem állana első sorban az akadémiái ifjúság és amennyiben helyünk leend, az olvasni vágyó közönség részére is.

Jogakadémiai internátus létesítésére is gondol tanári karunk, addig is míg ez megvalósulhat. különös gondal ápolja a kar a Mensa Academica ügyét, az internátus protoplazmáját. A protoplazma bír avval a csodás erővel, hogy az életnélküli anyagot, melyet magához vonz, élőanyaggá változtatja át!

E törekvésünkben hatalmas segítséget nyertünk.

Legeslegelsőnek Ő császári és apostoli királyi Felségétől. Felsőes Urunk ugyanis a XXIX-ik jótékony célú m. kir. államsorsjáték tiszta jövedelmének 1/60 részében kegyeskedett a Mensát részecéit. Ez a rész pedig 12,250 korona, amint dr. Teleszky János pénzügyminiszter úr Ő Nagyméltósága minket értesíté.

A tanári kar háláját Ő császári és apostoli királyi Felsége iránt méltó szavakban nem tolmácsolhatom, de annál bensőségesebben átérzem. Az összeget már gyümölcsözőleg el is helyeztem.

A Mensa erősítésében támogat minket Nagy-Várad városa. A város eddigi évi 500 korona segélyét az idén 700 koronára emelte és a város közszeretben álló polgármestere, államvizsgálati bizottsági tagunk, volt jeles tanítványunk, bízva a törvényhatósági bizottság áldozatkészségében, az összeg további emelését kiállításba helyezte.

Ugyancsak a nemes vármegye érdemes alispánja, támaszkodva a vármegye jószívűségére szintén remélni engedte, hogy az eddigi 200 koronás vármegyei segély 1913-tól emeltetni fog.

Egyházmegyénk főnkelt lelkű főpásztora, nagyméltóságú Széchényi Miklós gróf 200 koronát adott és további intézkedésig évente kegyes lesz adni.

Dr. Radu Demeter gör. kath. püspök 100 koronát adományozott.

A nagyságos és főtisztelendő lat. szert. nemes Káptalan 200 koronát.

Intézetünk tanári kara az idén is, mint minden évben a Mensa fönnállása óta 100 koronát.

A nagyváradi pénzügyintézetek közül: a Nagyváradi Takarékpénztár 100 koronát, a Bihar megyei Takarékpénztár 50 koronát, az Egyesült Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár 50 koronát, a Magyar Bank 50 koronát, a Városi Villamos Vasut 50 koronát, a Gazdasági Bank 50 koronát, a Polgári Takarékpénztár 25 koronát, a Leszámitoló és Jelzálogbank 25 koronát, az Általános Hitelbank nagyváradi fiókja 15 koronát voltak kegyesek adományozni.

Grócz Béla és Gábriely Lajos kanonok urak 20—20 koronát adományoztak.

A nagyváradi kir. kath. jogakadémia hallgatóit Segítő Egylet az 1911. november hó 5-én rendezett estélye tiszta jövedelméből 135 koronát juttatott a Mensának.

Az 1911—12. tanév jelentős eseménye nemcsak az, hogy az intézet vezetése az igazgatói rendszerről a dékáni rendszerre tért át, hanem az is, hogy a királyi tudományegyetemek és királyi jogakadémiák tanulmányi és vizsgarendje, mely 1874., illetve 1883-tól volt érvényben, az 1911—12. tanév befejezésével hatályukat veszítik és Ő Felsége 1911. október hó 5-én kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott új Szabályzat lép hatályba.

Ennek az új szabályzatnak két legjellegzetesebb rendelkezése: egyfelől a III. alapvizsgálat behozatala, melynek tárgyai fontos tételes jogok: a magyar magánjog, a magyar anyagi büntetőjog és a magyar büntető perjog; a másik pedig, hogy az új szabályzat szerint tanfolyam hallgatása alól való fölmentés mellett a jogi alap- és államvizsgákra engedély többé nem adható. A magántanulás a jövőben megszűnik.

Az 1911—12. tanév nevezetes eseményeiről számolván be, ide tartozik, hogy Dr. Molnár Imre, a kar szeniorja, a közgazdaságtan, pénzügytan és a pénzügyi tételes törvények ny. r. tanára, ki a folyó év első napjától 8 havi szabadságot élvez, megvált tanári székétől, nyugdíjaztatását már kérte és a folyó év szeptember hó 1-re megüresedendő tanszékére a pályázat már meg is hirdettetett.

Dr. Molnár Imre 1869—1873-ig segédtanár volt akadémiánkon, 1870-ben az ausztriai jog helyettes-tanára, az 1870—71. tanévet állami ösztöndíjjal a büntetőjog és jogbölcsészet bővebb tanulmányozása végett a berlini és heidelbergi egyetemeken töltötte.

1873-ban a kassai kir. jogakadémiához ny. tanárnak nevezetett ki, onnan

1874-ben a jogtörténet és egyházi jogi tanszékre ismét Nagy-Váradra helyeztetett vissza.

NAGYVÁRAD SZENZÁCIÓJA!

?

?

?

?

?

?

?

NAGYVÁRAD SZENZÁCIÓJA!

(E hó 4-iki számban e elm alatt)

Turcsányi Vince halála után pedig 1876-ban a közgazdasági tanszékre ment át és ezen működött 1876—1912-ig. A múlt év folyamán Ő Felsége a VI. fizetési osztályba legkegyelmesebben kinevezte.

Alapos képzettségű, lelkiismeretes, buzgó, ideális lelkületű tanár volt. A városi közügyeknek odaadó munkása. a helybeli jótékony egyesületek tevékeny tagja, a helyi és országos szőlőszeti ügynek oszlopos férfia. Thukididesszel egész életén át mindenha azt tartotta, hogy aki visszavonul a közéletől, az nem nyugalom kereső, hanem mihaszna ember.

Jól eső érzéssel, jogos büszkeséggel emlékezem meg arról, hogy államvizsgálati bizottságunk cenzorát, alma materünknek 1877-től 1881-ig kitűnő hallgatóját Dr. Beöthy Lászlót Ő Felsége kereskedelmi ügyi m. kir. miniszterré és Dr. Teleszky Jánost, 1887—8-ban szintén kitűnő hallgatókat pénzügyminiszterre nevezte ki.

Szilágyi Dezső óta, aki 1857—8-ban és Erdélyi Sándor óta, aki 1858-tól—1861-ig volt hallgatónk ily dicsőségnek akadémiánk nem volt részese.

Örömmel emékezem meg továbbá, hogy Fetser Antal, fölszentelt püspököt, püspöki helynököt, államtudományi államvizsgálati bizottsági tagunkat Ő Felsége a Ferencz József rend középkeresztjével, a csillagokkal méltóztatott kitüntetni;

nemkülönben, hogy Dr. Urbán Adolf, kir. táblai tanácselnök, a jogtudományi államvizsgálat tagja, a Lipóttrend kis keresztjét nyerte nyugalomba vonulása alkalmából;

Dr. Imrik Péter kuriai bíró jelleggel felruházott jogtudományi államvizsgálati cenzorunk a nagyváradi kir. táblai tanácselnöki méltóságot kapta.

De a sok öröm közé gyász is vegyült, mert jogtudományi államvizsgálatunk két derék tagját, Czvek Kálmán, kir. kuriai bírót és Dr. Berkovits Ferenc, ügyvédi kamarai tb. elnököt magához szolította a Mindenható. Dr. Berkovits Ferenc 35 esztendőn át volt a jogtudományi államvizsgálati bizottságunknak kiváló, buzgó tagja és becses könyvadományokkal gyarapította könyvtárunkat.

Elvesztettünk egy törekvő I. éves joghallgatókat, Sokander Rezsőt is.

Szivesen jelentem, hogy az akadémiai dékán kezelése alatt levő alapok az 1911—12 tanévben egy új nemes célú alappal a „Jogász Kórágyak” alapjával szaporodtak. Ennek összege 630 korona 82 fillér. Ez alap kisebbik részben, 177 korona 40 fillér, az Olvasó Kör által rendezett estélyből ered, nagyobb részben, 453 korona 42 fillér pedig, egy tervezett, de a jogakadémiai hatóságtól nem engedélyezhetett és ezért meg nem tartott estély előre felvett jegyáraitól és fölülfizetésekből származott, melyeket a nemeslelkű adományozók az alap javára szántak.

A krónikás hűségével adom elő: hogy karunk a miniszterelnök-belügyminiszter úr által fölhívva véleményadásra a választói jog tekintetében, az ország történeti jellegének sértetlen megóvása mellett, a választói jog lehető kiterjesztése mellett foglalt állást; továbbá, hogy a Múzeumok és Könyvtárak országos szövetsége városunkban tartván 1911. október hó 7-én és 8-án a közgyűlést, ebből az alkalomból a szövetség örökös tagjává választotta karunk 3 tagját: Dr. Bozóky Alajost, Dr. Hoványi Gyulát és Dr. Mártonfy Marczelt; hogy Dr. Mártonfy Marcel ny. r. tanár miniszteri biztosnak a debreczeni fiu és szatmárnémeti felsőbb kereskedelmi iskolákhoz küldetett; hogy október 8-án az „Emke” 25 éves jubileumán jogakadémia tanári karát Dr. Kiss Géza képviselte; hogy október 15-én Budapesten a Jogászegylet gyűlésén Dr. Ágoston Péter, Dr. Mártonfy Marcel és Dr. Bochkor Mihály tanár urak jelentek meg és közreműködtek; hogy október 17-én a kassai III. országos Patronge kongresszuson Dr. Bochkor Mihály jelent meg, kit alelnökké is megválasztottak; hogy az 1911—12. tanév I. felében a politikát az akadémiai e. i. dékán, az encyclopaediát pedig Dr. Kiss Géza ny. r. tanár, a II. félévben a tételes nemzetközi jogot az akadémiai dékán, a pénzügytant pedig

Dr. Sigmond Andor ny. r. tanár helyettesítette; hogy az akadémiai titkár úr betegsége miatt szabadságon van; hogy az akadémiai díjnak napidíja egy éves jó szolgálata jutalmául emeltetett. Megjelent a kar képviselete a székes-egyházban isteni tiszteleten: Ő Felsége születés és névünnepe, Szent István király ünnepe, az 1858-iki törvények szentesítésének évfordulóján, a föltámadás ünnepe, nemkülönben az újvárosi plebánia templomban október hó 6-án az aradi vértanúknak és a premontrei templomban november hó 19-én néhai Erzsébet király-asszonyunknak lekiáltásvéért tartott gyászmisén.

* * *

Az akadémiai polgárok által élvezett ösztöndíjak összege 7185 korona volt a jelen tanévben.

A tanári kar az 1911—12. tanévben 1513 korona összegű tandíjat engedett a szorgalmas és jó előmenetelű szegény joghallgatóknak.

Hallgatóink száma emelkedő, az előző tanév 187 hallgatójával szemben most 218 volt.

Ez a szám is növekedni fog, amint az intézet fejlesztését a kultuskormány előbbre viszi. És ebben bizhatunk, mert jelenlegi közoktatásügyi miniszterünk a magyar kultúra épületét akár az egekig szeretné emelni és e magasra való törekvésében mi, jogakadémiai tanárok, mint minden igaz hazafi, szívesen, lélekkel követjük.

De mi az akadémiai hallgatók számának pusztá emelkedését nem óhajtjuk, hanem főképpen és mindenekelőtt arra törekszünk, hogy hallgatóink tételes jogi tudását és egyetemes jogi műveltségét mélyítsük.

Egész embereket szeretnénk adni a jogtudománynak és a jogi szakpályáknak!

Hű fiakat a magyar trónnak és ezer éves alkotmányunknak!

Istenfélő ifjakat az Istennek!

Deo adiuvante úgy is lesz!

Leikes éljenzés fogadta a felolvasott beszámolót, amely után Dr. Mártonffy Marcel jogtanár nagyértékű fejtegetése következett. A mezőgazdasági mellékpar és a kereskedelmi törvény revíziója címen.

Ezután a dékán a Winterhalter-féle ösztöndíjat szép szavak kíséretében adta át Beke Kálmán joghallgatónak és felolvasta azok neveit, kik a Jedlicska—Szenczy—Kondé-féle ösztöndíjakat kapják.

Majd dr. Szandner Pál jogtanár olvasta fel a jogakadémiai ifjúság számára hirdetett két pályatételt; a 100—100 koronás díjak egyikét dr. Hoványi dékán, a másikat pedig a tanári kar adományozta.

A minden ízében fényes ünnepélyt a dékán néhány kelles, meleg szóval zárta be ismételtén megköszönve a jelenvoltaknak az intézet iránt tanúsított jóakaró érdeklődését.

Obstrukció lesz.

Budapest, június 3.

(Saj. tud.) A szövetséges ellenzéki pártok konferenciája után Kossuth Ferenc az újságíróknak a következőket mondta:

— A miniszterelnök az ellenzéki pártok prozódójára a hozzám intézett levélben teljesen elutasító választ adott. A választ a kormány ultimátumnak tekinti minden tekintetben és még csak további tárgyalásokra sem hajlandó. A válasz alapján különben sem lehetne tovább tárgyalni. A kormány határozata után az ellenzék a maga módja szerint fog harcolni.

Ez azt jelenti, hogy a Házban ismét kitor a legkérelmetlenebb obstrukció.

UJDONSÁGOK.

Eucharistikus értekezlet Nagyváradon.

A nagyváradi r. katolikus egyházmegye papsága eucharistikus értekezletet tart ma, június 4-én Nagyváradon, az Oltári szentség imáadásának terjesztése céljából. Az értekezleten az Oltáriszentség kultuszához tartozó gyakorlati kérdésekről tartanak előadások. A napirendje a következő: Dél előtt 9 órakor a székesegyházban szent mise a legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele mellett, a melyet dr. Karácsonyi János kanonok tart. Ezután a püspöki székház disztermében dél előtt 10 órakor kezdődik az értekezlet, a következő napirenddel:

1. Megnyitó. Tartja gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyés püspök. 2. Az Eucharistia-Társulat. Előadja: dr. Hanauer István, a Társulat országos igazgatója. 3. Az Oltáriszentség és a hitélet. Előadás, tartja Grócz Béla prépostkanonok. 4. A gyermekek első áldozásáról értekezik dr. Lindenberger János gyulai esperesplebános. 5. Az egyházi zene és a papság. Előadás, tartja Járosy Dezső, okl. zeneakadémiai tanár, az O. M. C. E. igazgatója. Az előadásokat eszmecsere követi. Délután 3 órakor a nagyváradi Oltáregyesület munkakiállításának megtekintése a Szent László-fimenedékházban. (Szaniszló utca 24. sz.) Délután fél 7 órakor a várad-olaszi-i plebánia templomban egynegyed órai szentségimáadás, szentbeszéd, tartja Ruská Zoltán dobozi plébános; Jézus szive litániája, áldás.

* Fetser püspök hazaérkezett. Annak idején említettük, hogy Fetser püspök Erdélybe utazott, hogy a gyenigékedő gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök helyett a bérmálást végezze. Fetser Antal püspök három hétre terjedő erdélyi bérmautjáról tegnap éjjel hazaérkezett Nagyváradra.

* Személyi hír Kurovsky Ferenc kassai kir. főügyész Nagyváradon tartózkodik.

* Bizottsági ülés a városházán. Nagyvárad város szépművészeti és közlekedési szakbizottsága holnap, június hó 5-én délután 4 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal több kiváló fontosságú kérdés kerül a szakbizottság elé.

* A táblaelnök hivatalos körúton. Báró Szentkereszthy Zsigmond, a nagyváradi ítélőtábla elnöke hivatalos körútra ment, hogy a kir. tábla kerületébe tartozó törvényszékeket megvizsgálja. Tegnap Aradon kezdte meg a hivatalvizsgálatot.

* Széchényi püspök az Oltáregyesület kiállításán. Igen sokan látogatják a nagyváradi Oltáregyesület kiállítását, amelyet az egyesület tagjai a munkadélutánokon készítettek. A kiállítás pompás tárgyai: a remek kidolgozású mise ruhák és egyéb egyházi felszerelések minden darabján meglátszik a gyöngéd női kezek ügyessége és az odaadó gondosság, amelylyel készültek. A szép kiállítást, amely a Szaniszló utcai Szent László menedékházban van, meglátogatta gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyés püspök is, aki legteljesebb megelégedését és elismerését nyilvánította a kiállított tárgyak és azok készítői iránt. — Ma, kedden délután a papság testületileg tekinti meg a kiállítást, amelynek megtekintésére a közönséget, különösen katolikus hölgyeinket felhívjuk. A kiállítás még e héten nyitva lesz.

* **Pályázat a közös hadapródiiskolákba.** Nagyvárad város katonai ügyosztálya részéről közhírré tétetik, hogy m. kir. Honvédelmi Miniszter ur által cs. és kir. közhadsergelyi magyar honos írtak részére ten artott és az 1912.—913 iskolai év kezdetén betöltendő, magyar állami alapítványi és tandíj fizetéses helyekre kibocsátott pályázati hirdetés a fenti ügyosztály II. emelet 31. sz. szobájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető. Nagyvárad 1912. május 21. *Elemér Ferenc*, tanácsnok.

* **Bucsutisztelgés a kamara volt elnökénél.** A kereskedelmi és iparkamara tisztikara vasárnap délelőtt bucsuzott volt elnökétől; *Huzella Gyula* kir. kereskedelmi tanácsostól. A tisztviselőket dr. *Sarkadi Lajos* titkár vezette. Meleg hangu bucsu szavakat intézett tisztviselő társai nevében a távozó elnökhöz, kiemelve annak mindenkor tapasztalt nobilitás, igazságos, bár a kötelesség szigorú teljesítését megkövetelő magatartását. Újult a kamara országszerte ismert és legilletékesebbnek tekinthető faktor: a keresk. miniszterium által is elismert bölcs vezetésére és ennek folytán keletkezett eredményekre; hálás köszönetet mondott tisztviselő társai megbízásából és nevében azért, hogy mindenkor méltányolni tudta az ő odaadó, hű szolgálataikat és szorgalmukat, aminek kifejtésére őket nem csak a szolgálati szabályzat ösztönözte, hanem az a belső óhajta is, hogy az elnök részéről tapasztalt előzékeny elbánást hűséggel és szeretettel viszonyozzák. Ezért fájó szívvel vesznek bucsut, de ígéret nélkül is biztosíthatják róla, hogy mindenkor az eddigi tisztelettel és szeretettel gondolkodnak rá vissza. *Huzella Gyula* megköszönte a tisztviselői kar tisztelgését és hangsúlyozta, hogy ő megérti az előállott változást, bár minden erejével és tehetségével a gondjaira bízott intézmény helyes vezetésre törekedett és hiszi is, hogy e tekintetben méltányolható sikereket ért el. És ha mindazt meg nem valósíthatta, amit szeretett volna, az rajta kívül álló okokból ered: A kezdet lelkesedését időnként folyamán a kamarában ellanyhulás követte. Talán helyes is, hogy az intézmény új erő hatása alá került és ő örülni fog ha az új energia tovább építi, amit a régi megalapozott és fejlettségre juttatott. Bármiképp alakuljon is a jövőben egyre mindég örömmel gondol vissza: hogy az élet legnagyobb művészetének és követelményének eleget tudott tenni: ime az ő becsületes munkatársai, akikről pedig mindig megkövetelte kötelességük hű teljesítését szeretettel és hálával bucsuznak tőle.

* **A város általános kövezése.** Néhány nappal ezelőtt részletesen ismertettük a városi mérnöki hivatal által elkészített általános kövezési programot, amely az összes burkolatlan utcákat felöleli s az eddigi köröskö burkolatot kiszorítaná a városból a külső periferiákra. A polgármester megígérte, hogy a nagy programot a júniusi közgyűlésen előterjeszti, hogy a törvényhatóság gondoskodik a fedezetről. Az egész program kerestülvitelére négy millió korona szükséges, de ezt az összeget ez időszakra még amortizációs kölcsönnel sem tudja a tanács előteremteni, hiszen a mostani 2 millió korona kölcsönt is csak nagy fáradsággal bírta *Rimler Károly* polgármester megszerezni. A városi tanács elé került tegnap a kövezési program, de általános volt a vélemény, hogy ezuttal alig lehet szó annak megvalósításáról, mert nincs hozzá pénz. Csupán *Kolozsvári-utca* tarthatatlan állapotán kell azonnal segíteni s ezért a tanács soronkívül terjeszti ezen *utca* kocsiútjának kiburkolását a júniusi közgyűlés elé. *Kolozsvári-utca* ugyanis bazalt kiskövel burkoltatja a város.

* **A Szt László-tér aszfaltosása.** A törvényhatóság elhatározta, hogy a Szt László-teret kiemeli mai elhagyott állapotából s a teret átszelő utakat részint bazalttal, részint aszfalttal, a mostani árulóhelyekül szolgáló négyszögöket szintén aszfalttal kiburkoltatják. Igaz, hogy ezt a határozatot már évekkal ezelőtt hozták s azóta a különböző fórumokat járta a dolog. De hát nincs olyan hosszú, a minnek vége ne legyen. Most már rákérül a sor a Szt László-tér rendezésére is. A városi tanács intézkedett, hogy a vállalkozó cég mielőbb megkezdje a tér burkolását. A munkálatokat, a forgalom zavartalanlásának biztosítása céljából, négyszögölenként felváltva végzik. Először a Nagyvárad Takarékpénztár és a gör. kath. püspöki palota előtti négyszögöt aszfaltozzák s addig a piacot a többi négyszögbe szorítják. A munkálatokat még ez évben befejezik.

* **A vármegyei napidíjasok mozgalma.** Biharvármegyénél 12 napidíjas van, akik ép oly jogokkal vannak felruházva, mint a kezelő személyzet bármely tagja és akik az 1883. évi I. törvények alapján lettek főispánilag életfogytiglan kinevezve így kebelbeli hivatalnokok. Ilyen alapon az országban sehol sincsenek rendszeresítve a napidíjasok s ennek dacára is a miniszter egy utóbbi körrendelet kibocsátása alkalmával nem vette őket figyelembe, hanem egy kalap alá vette őket a többi napidíjasokkal, akiket az alispán fogad fel és fogadalmat tesznek és akkor bocsátják el, amikor az alispán jönnek látja. A vármegyénél levő 12 napidíjas írnok most a miniszteri rendelet alapján létrejött kinevezések miatt feliratot fog intézni a belügyminiszterhez, akit arra fognak kérni, hogy vizsgálja át a kinevezésüket és azokat a törvényes alapokat, melyben kéri, hogy a jövőben a kinevezéseknél 12 öjüket vegyék figyelembe s addig, míg 12 ea ki nem lesznek nevezve, igazolványos altisztet ne nevezzen ki a főispán. Az esetben, ha a miniszter elutasító választ adna, a közigazgatási bírósághoz fognak fordulni. Jelenleg a vármegyénél 21 napidíjas van. Kilenc azonban nincs felruházva azokkal a jogokkal, amelyekkel a 12 rendszeresített fel van. A rendszeresített 12 napidíjast különben eddig sem tekintették a vármegyénél napidíjasoknak, mert állandóan kezelői teendőik elvégzésére voltak és vannak kirendelve.

* **Am élmezési bizottság ülése.** Nagyvárad város élmezési bizottsága ma délután 4 órakor ülést tart *Gerő Armin* főkapitány elnökletével, A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. A városi tejközpontra vonatkozó javaslat. 2. A vásárcsarnok ügye 3. Az országos drágaság enyhítésére vonatkozó javaslat. Az elnök ezután is kéri a bizottság tagjait, hogy a fontos tárgyakra tekintettel, lehetőleg teljes számban jelenjenek meg az ülésen.

* **Kocsis virtus.** Parázs kis verekedést rendezett tegnap éjjel *Blázs Mátyás* és két fia *Kenéz Sándor*, *Balázs Lajos* és *Pozsgai Sándor* fuvarosokkal. A verekedésben *Blázs Mátyás* hozta a rövidebbet *Balázs Lajos* és társai úgy elverték, hogy életveszélyes sérülésekkel került be a Bihar megyei Közkórházba. A verekedő fuvarosokat letartóztatta a rendőrség és megindította a vizsgálatot.

* **Halál a kúban.** Borzalmas módon lelte halálát tegnap hajnalban *Fiskolthoz* tartozó *Berger-féle* tanyaán egy 9 éves kis fiú. A gyermek a marhákat akarta megitatni s ő maga merre a vizet a vajúba. A mély kútból 3 veder vizet már felhúzott a kis fiú, mikor a negyedik vedret is felhúzza a kut feléig. Itt elvesztette a fiú az egyensúlyt és beleszedült a kútba. A szerencsétlenséget azonnal észrevették és felhúzták a kis fiút a kútból, azonban már ekkor késő volt, a gyermek meghalt. A kis pástort *Varju Györgynek* hívták.

* **Pestisfészek a kórház mellett.** E cím alatt a következő sorokat kaptuk: Egy szegény nőrokonomat látogatam meg vasárnap a kórházban s a Párispatak-felől kinézve az ablakon, az átelleni néptelen udvaron vagy 15 patkányt láttam cicázni, melyek egy rozszant félszer szeméttel tele piszkából futkostak ki és be. Ha igaz az orvosok állítása, hogy a patkányok terjesztik a pestist, úgy a legközelebbi epidemia a Bihar megyei közkerházban fog ki törni. A betegek beszélték, hogy hétköznap amaz udvarból pokoli zaj, dörömbös és káromkodással vegyes zaj zavarja jókor reggeltől estig a betegek nyugalmát. Hát nincs rendőrség Nagyváradon?

* **A mentők munkája.** A mi derék mentőinknek igazán kijut a munkából miedég. Alig mulik el nap, hogy ne hívják őket a telefonon valahová. A mentők tevékenységét legjobban jellemzi a statisztikai kimutatás. Eszerint a múlt hónapban 59 esetben nyújtottak segílyt a mentők. A tüzoltók pedig 3 tüzesetnél működtek.

* **A Fél-ix-fürdőbe utazók figye mébe.** Ertesítjük az utazó közönséget, hogy a Nagyvárad állomásról d. u. 4 óra 28 perckor és Nagyvárad-Velence állomásról d. u. 4 óra 41 perckor Vaskóh, Körös-barafalva irányába közlekedő 7602. számú személyvonat a már hirdett menetrendek szerint Rontó és Fél-ix-fürdő megálló helyeken csakis utasok felszállása végett áll meg; ezen vonattól tehát utasok ott le nem szállhatnak. Ezen vonattól ezek szerint a Nagyváradon vagy Nagyvárad-Velencén Fél-ix-fürdőre vagy az ugyanazon viszonylatba tartozó Kardóra váltott menetjegyek érvénytelenek. Aki tehát ezen leszállási tilalmat megszegi, az a törvény-rejtő üzletszabályzat 16. § hoz tartozó IV. végrehajtási határozomány 7. pontja szerint 6 korona menetdíj pótlék azonnali megfizetésére köteleztetik. A közönségnek a Fél-ix-fürdőre való utazás céljából a jelzett időtáiban Nagyváradról d. u. 4 óra 50 perckor, Nagyvárad-Velencéről d. u. 5 órakor induló 7730. sz. vonat áll rendelkezésére. Kolozsvár, 1912. június 3. Az üzletvezetőség.

* **Ismét általános sztrájkra kés ülnök.** A kormány és az ellenzék között nem jött létre a megegyezés s így megindul a képviselőházban újból a harc. A szociáldemokrata párt hír szerint ezt a körülményt fel akarja használni, hogy újabb általános sztrájkra tüzelje a szegény munkások tömegét. Ez a vidéken nehezen fog menni, mert a multkorai fél napi sztrájk is nagy elégtelenséget váltott ki a munkások tekintélyes részéből, akik belátták hogy helytálló cél nélkül vesztették el a fél napi keresetét. A fővárosban azonban a hatóság megtette a legmesszebbmenő intézkedéseket az esetleges zavargások elnyomására. A vidékről rengeteg csendőrt összpontosítottak a fővárosban. A nagyvárad csendőriskolából tegnap reggel 120 csendőrt szállítottak Budapestre.

* **Titokzatos gyilkosság.** Tegnap reggel a Vaskóh melletti *Berkény* községben megölve találtak egy munkás kinézésű embert. A munkás hullája a község határában az út mellett feküdt, itt találták meg a mezőre igyekvők. Az esetről értesítették a csendőrséget, mely azonnal kiszállt a helyszínre és megtartotta az első nyomozási eljárást. Tegnap nem jutottak többre a csendőrök. Estig még azt sem lehetett megállapítani, hogy ki nek hívták a megölt embert. A csendőrség nagy erélyvel nyomoz és bizik benne, hogy a tettest rövid időn belül kézre keríti. Kemény feladata lesz a csendőrségnek ebben a dologban, mert a bűntényről a hullán látható erőszak nyomain kívül semmi bizonyítéka sincs a gyilkosságnak.

* **Egázolta a mozdony.** Véres munkát végzett ma reggel a *révi* állomáson egy mozdony, mely két kocsisor között tolatott, amikor hirtelen egy ember lépett a gép elé, s még mielőtt az ember félre ugorhatott volna, elgázolta őt. Az ember holtn maradt a kerekek között. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy a halott Tala Péter bertényi lakos. Tala átakart menni a sineken, de a kocsisortól nem látta a tolató mozdonyt, s így került a kerekek alá, amelyek nyomban megölték.

* **Uj nyelviskola Nagyváradon.** Rose Miksa igazgató vezetése alatt új Berlitz School nylik meg Nagyváradon, Rimler Károly polgármester erkölcsi támogatásával. Az iskolában angol, német, francia és olasz nyelvet, idegeneknek magyar nyelvet tanítanak. Rose igazgató szombaton, június 8-án este 7 órakor a városháza tanácstermében értekezletre hívja az érdeklődőket s kifejti az iskola célját és fontosságát. Ez alkalommal kezdődik a beiratás.

* **Pórujlárt álfőhadnagy.** Hétfőn hajnali fel négy órakor iszonyu zajra és ordításra ébredtek a perces-utcai lakók. Az álmákból felzavart emberek az ablakhoz siettek, ahonnan izgalmas látványnak voltak szemtanui. Az ut közepén egy tűzér káplár ugyancsak adjusztált egy tűzér főhadnagyot. A főhadnagy segítségért kiabált, majd rimánkodni kezdett a káplárnak, hogy ne bántsa. A káplár azonban oda sem hederített a könyörgésre, s záporként hullottak a pofonok és az ütlegek. Az eset szemtanui meg voltak rémülve s nem tudták mire vélni a dolgot, nem bírták megérteni, hogy egy káplár veri a főlebbvalóját, egy tisztet. Már színte látták, hogy lövik főbe a káplárt, aki ennyire elragadtatta magát. Csak amikor többen közbe lépnek, tudták meg, hogy a főhadnagy nem más, mint Vidovits tűzér főhadnagy Czeizinger nevű tiszti szolgája, aki gazdájának távollétét felhasználva, azzal akart a szabócéhek között hatást elérni, hogy gazdájának egyenruháját veszi magára. A tűzérkáplár az utcán felismerte a főhadnagyi uniformisba bujt tisztiszolgát s ezért verte meg, bár az lett volna a kötelessége, hogy bekísértesse a lakatnyába. Ezért őt is és az álfőhadnagyot is számadásra vonják. A pórujlárt tisztiszolgának máskor nem igen lesz kedve a gazdája egyenruhájában tesszteni; különösen ezen a környéken teljesen oda van a renomé a Jucik, Zsuzsik és Pannik előtt.

* **Lopás.** Frelberbaum Ferenc ernyőkészítő panasolta a rendőrségen, hogy Kolozsvári-utca 20. szám alatti lakásáról ismeretlen tettes egy darab 10 koronás aranyat ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

* **Uj sport játék.** Igen szép és teljesen új sport üzésre alkalmas találmány jött forgalomba, mely olcsóságánál fogva rövid időn belül úgyszólván mindenkinél nélkülözhetetlen lesz, felnőttek, hölgyek és gyermekek részére, test-edző, szem és kézügyesség kifejlesztésére annyira olcsó, hogy bárki is megszerezheti, mert 1 koronától 3 korona árban és 5-féle nagyságban kaphatók. Egyedül LADÁNYI JÓZSEF puska-műves sport üzletében Rákóczi-ut Moskovits palota. A M. kir. lőpor áruda, telefon 269. Tanoncok felvételnek.

* **Uj ipartelep.** Szántó Dezső nagyvárad-i műlakatos impozáns modern gépekkel felszerelt gyártelepét a Rulikovszky-uton a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánljuk mielőbbi megtekintés végett. **Lásd a hirdetését is.**

* **Imakönyvek,** vizsgai jutalomkönyvek nagy választékban Beňkő Artúr könyvkereskedés és modern antiquarium Rákóczi-ut. Telefon 870.

VOSZKA cipői

mérték szerint hirnevesek.
Cégt. Ifj. VOSZKA FERENCZ
Telefon 11-33.

x **Kitűnő** mosó pongyolák 6 K-tól, izlé-ses gredanin és etamin blousokat 5 K-tól a legszebb kivitelben árusítja a hölgyek által közkedvelt »Hvesi Párisi divatáruháza« Zöldfa-u.

x **Nagyvárad szennációja lesz** »Levél Nagyvárad város közönségéhez,« mely e hét folyamán 10.000 példányban jelenik meg. Ingyen! Szétosztásával a Messenger boyok lesznek megbízva. Igyekezzen megjelenésekor mindenki megszerezni, mert ebből nem remélt haszna lesz. Megjelenése hirdelve itt!

Trieszti kávépiac Nagyváradon. Aszódi Kossuth-utca. **Vigyázat,** mert sok az utánzat, természetesen a fogyasztók kárára. Aszódi trieszti kávé és thea behozatalának a 8-féle zamatu pörkölt kávéi a legjobbak és legolcsóbbak. Árak:

Elsőrendű	1 kiló 4— K
Magnás keverék I 1	4.40
0 1	4.80
00 1	6—

Motor üzemű pörkölés és darálás, kávépörkölés a vevő előtt történik. Cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Fűzlet: Kossuth utca, fiók üzlet: Kert-utca.

Megjelent a képes mieder divat újabb modern fűzőkről, csak **Rosenzweig Róza** miedergyárában Szalárdi-u. 9. kapható ingyen és bérmentve.

Különleges felöltők, kosztümök blouzek és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

Rimanóczy műbutorgyár.

:- Állandó bútorkiállítás. :-
I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.
Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.
Raktár és iroda: Rákóczi-ut, saját ház.
:- TELEFON: 796. :-
Költségvetés díjtalan.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: A kis barát. (63. B bérlet.)
Szerda: A kis barát. (63. C bérlet.)
Csütörtök délután: Leányvásár; este: Cyrano (Utolsó 65. A bérlet.)
Péntek: Muzsikus leány. (64. B bérlet.)
Szombat: Gül-Baba. (64. C bérlet.)

A kis barát. Nagyon gyenge operett. El sem hinné az ember, hogy a Varázskeringő szerzője írta a zenéjét, ha a színlapra nem volna nyomtatva. Érdekes és szellemes librettó, lapos muzsika, amelyből csak itt-ott csillan fel egy-egy érdekesebb motívum. Hogy a közönség el nem aludt, hanem egyes részekben még jól is mulatott, az tisztán Zsigmondy Anna érdeme, aki pajzán jókedvvel játszotta a címszerepet s a jókedve átragadt a közönségre is.

Gaaró Adél fellépte. A nagyvárad-i közönség egykori kedvelt koloratur énekesnője: Bleyer Andorné Gaaró Adél vasárnap, június 9-én fellép a nagyvárad-i színpadon. A esti előadásban a Cigánybáró Salfi szerepét játssza.

Szilygyártó és nyerges üzlet
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő uri kocsizó, lovaglő és igás lőszerszámokat a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
szilygyártó és nyerges.

SPORT.

Bajnoki verseny.

A NAC. győz a DKASE. ellen.

Rövid idő alatt másodszor kereste fel a népszerű és ügyes DKASE. városunkat. Legutóbb áldozó csütörtök napján játszott pályánkon s fölényesen verve (4:0 arányban) az NSE. hevenyészett csapatát, diadalmasan távozott. Szerencsére és a derék NAC. csapat jóvoltából ezúttal másodízben már nem távoztak a debreceni vendégek sportbabárral városunkból. A NAC. szép küzdelemben határozott fölényvel győzte le a DKASE-t s ezzel revanchot vett az NSE. kudarcáért.

Igen kellemes időjárás kedvezett a vasárnapi versenyeknek, mely nagy közönség jelenlétében folyt le a football egyre gyarapodó lelkes hívei a lemondott »Bácska« mérkőzés helyett egy igen szép verseny élvezetében részesültek. Az érdekes játékot a NAC. támadása vezette be. Az első félidőben csaknem végig támadásban is maradt a NAC. a különben furge és jól védekező DKASE. nem bírta a NAC. erős tempójának ellentámasztani és 2 gólt kénytelen beengedni. A kapus igen sok veszélyes lövést hárt el.

A második félidőben már jobban összehúzódtak a játékosok s a kissé lassuló NAC. kapujába is bérpül Balla György berohánásából a labda. Ez azonban csak a 3. ik gól után történt. A NAC. erre újra támad, de nem tud több gólt

kierőszakolni, ami annak köszönhető, hogy kissé balszerencsével játszott. A bajnokverseny így a NAC 3—1 arányban nyerte. Legjobb erői voltak a NAC-nak e napon, Oblath, Kovács, Hamay, Szkriván és Schlossberger a kitűnő fedezet, a debreceniek közül a Balla testvérek és a kapus.

A főversenyt megelőzőleg két kisebb mérkőzés volt.

Erdekes meglepetést és nem kis derűtlenséget keltett a megnyitóverseny, melyben a NAC II. régi csapatát 4—0 arányban biztosan verte a kitűnő összejáréku NAC ifjúsági csapat.

Volt azután egy football premiér is. Az új NTK lépett pályára először. A NAC fehér csapata avatta fel a sárga dzsezt új képviselőit. Az új csapat a legújabb az eddig játszottak között. Ez is 4:0 arányban szenvedett vereséget.

Igazságszolgáltatás.

Rablás az országuton.

A június havi esküdtészi ciklusban tegnap volt az első tárgyalás. A bibarszentandrási rablás ügyét tárgyalták. Bakos Imre bibarszentandrási lakos f. évi február 15 én bejött Nagyváradra a tehenét eladni. A vásárról haza felé menet találkozott két fiatalemberrel Zsurka Lőrincel és Milicz Tivadarral. Mind a hárman betértek a Teleky-utcán levő Weisz-féle korcsmába, ahonnan bepálinkázva éjtél után megindultak haza felé, a szentandrási országuton. Bakos Imre alaposan le volt ézve. Ittas állapotát Zsurka és Milicz felhasználta és betaszították az utsaléri árokba.

Aztán magukhoz vették Bakos 200 korona készpénzét, megosztották és továbbálltak.

Tegnap rablással vádolva álltak az esküdtészek előtt. Korn törvényszéki bíró elnökölt. A vádat Vattay kir. ügyész képviselte a védelmet dr. Lascu Demeter és dr. Pelle János látta. Az esküdték verdiktje után a törvényszék meghozta az ítéletet és Zsurka Demetert 5 évi fegyhárra, Milicz Tivadart 1 évi börtönmre ítélte.

NYILTTÉR.

BENEDEK TESTVÉREK

„Mosóleányhoz“ címzett fűszer-nagykereskedésében (Zöldfa-u. 8.)

FELVÉTELNEK:

fiatal fűszeres segítők, tanuló, boltiszolgák legalább 100 kor. óvadékkal. Ugyanott állandóan SZÁRAZ mosószappanok kaphatók.

Különösen kiemelendő a

„BENEDEK“-SZAPPAN

darabja 30 fillér. — Telefon 901.

TÁVIRATOK.

Andrássy nem csatlakozik.

Budapest, június 3.

(Saj. tud.) Reggel az ellenzéki pártok konferenciáján megjelent Andrássy Gyula gróf is. Ezért az a hír terjedt el, hogy Andrássy csatlakozik az ellenzékhez. Ezt a hírt maga Andrássy cáfolta meg egyenesen Károlyi Mihály gróf előtt.

A belga katolikusok

nagy győzelme.

Brüssell, május 3.

A tegnapi választáson a katolikusok óriási győzelmet arattak. A végleges eredményt még nem tudják, de azt hiszik, hogy a kormánynak már most 14 szótöbbsége van.

Csendőrök Budapesten.

Budapest, június 3.

(Saj. tud.) Tervy csendőralezredes ma távirati uton utasítást kapott, hogy a rendelkezésére álló csendőrökkel azonnal vonuljon Székesfehérvárról Budapestre, Tervy alezredes 80 emberrel Budapestre érkezett.

Silberer képviselő holtteste.

Bécs, május 3.

Silberer szocialista képviselőnek, aki kiránduláson járt szerencsétlenül, állítólag megtalálták holttestét a Fanern hegységben. a Hunstein egyik szakadékjában.

Két község pusztulása.

— 1500 halott. —

Temesvár, június 3.

(Saját tudósítónktól.) A Temes áradása 333 házat döntött romba; a rettentő pusztulás nyomán 2600 lélekből 1500 elvesztett; Macedónia nevű községben 114 ház került víz alá; Nikolics Mihály birtokos kastélyában hatszáz megmenekültek nyújtott hajlékot, nagyjából nőknél és gyermekeknek. A kormány a legmeszebbmenő támogatást helyezte kilátásba.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

I. J. Jó mind a kettő. De mivel verset csak ritkán közlünk, egyelőre eltettük s alkalom adtán sort kerítünk rájuk.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Budapest

A gabonatőzsdén tegnap szilárd volt az irányzat.

Határidők zárlata:

Májusi buza	— — — —	11.89
Októberi buza	— — — —	11.80
Októberi rozs	— — — —	9.80
Októberi zab	— — — —	9.23
Májusi tengeri	— — — —	8.95
Júliusi tengeri	— — — —	9.04

Budapesti értéktőzsde.

Magya. Általános Hitelbank nagyváradi fiók-jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	835.50
Osztrák hitelrészvény	— —	639.25
Jelzálogbank	— —	467.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	544.—
Városi vasut	— —	416.50
Közuti vasut	— —	768.—
Osztrák államvasut részvény	—	732.50
Salgótarjáni köszén	— —	768.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvásárlási, eladási és erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725

Szöllőpermetezők

szakszerű javítását elvállalom, ugyszintén mindenemű eltörött vagy elveszett alkatrészek és gumicsövek kaphatók. **Fiuk fizetéssel vagy teljes ellátással fölvetetnek.**

Szilvássy János

bádogos és szerelő iparosnál
Sztaroveszki-u. 2. sz.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY“
országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúháza
Budapest, József-körut 15.

Bárkinék teljesén

INGYEN

küldi a most megjelent nagy fényképes hangszerárjegyzékét, ha azt egy levelezőlapon kéri. Öreg vagy törött gramofonlemezeket becserél. Gyorsjavítóműhely! Elismerő levelek!

FŐ A SZORGALOM ÉS A PONTOSÁG!

Puskás Károly

uri divat férfi szabó, Szent János-utca 45. sz.

Elvállalok mindennemű férfi ruhák készítését a legújabb divat szerint izléses kivitelben, valamint elvállalok átalakítást, javítást, tisztítást. Hitelképes egyéneknek kedvezményes részletfizetésre is készítek a legszolidabb árbán.

Mintáim vannak dús választékban elsőrendű gyárakból.

HIMZŐ előnyomdában

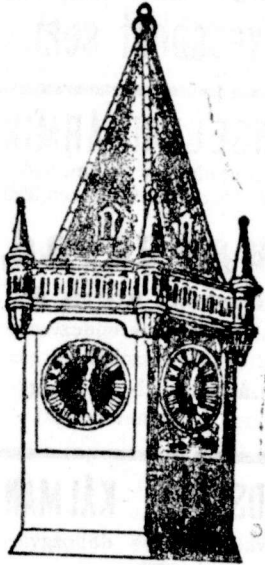
Madeira és Rischehen blousok előnyomtatva vagy elkészítve kapható. Ingblousok, fehéreneműek varrása, monogramok és színes himzések a legszebben eszközöltetnek. Kézimunka ujdonságok és kézimunka anyag jutányosan kapható:

Kepes Etelkánál
Kossuth-utczán.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétköznap egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járáttal, réz kerékekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra. Saját ház.

Jenny Jenő

órák és ékszerész

Szent János-utca 39. szám.

A nagyközönség figyelmébe ajánlja nagy

óra- és ékszer-raktárát

Egy tanuló felvétetik.

Épület- és díszmű bádogos.

Fürdőszobák berendezésére legdiszesebb és legcélsebb kivitelben a modern technika legököltebb rendszere szerint, valamint vízvezetékek elkészítésére legmelegebben ajánlhatjuk

DENGELEGI ÁRMIN BÁDOGOS,

vízvezetékszerelő és fürdőszoba berendező céget, Nagyváradon, Kolozsvári-utca 44. sz. alatt, amely elsőrangú, legtartósabb anyaggal dolgozik és lelkiismeretes munkát szállít.

ELVALLAL minden e szakmába vágó munkákat, épületek fedését, kerti és egyéb locsoló csapok készítését. Igen jutányos áron a közönség teljes megelégedésére.

Kátránypapír:

21	ki'ós tekercs	K	2-20
29	"	"	3-50
35	"	"	4-00
40	"	"	5-50
55	"	"	7-00
34	elszigetelő	"	4-50

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ

HA SZERENCSE PÉNZT SZEREZHET

FREDIN

CIPŐKRÉMMEL

MERT

MINDEN 100-ik DOBOZ FENEKÉN 20 fill.

MINDEN 1000-ik FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ SELLE & KARY

WIEN XIII

BUDAPEST, VI. BATAK-UTCA. 2/B.

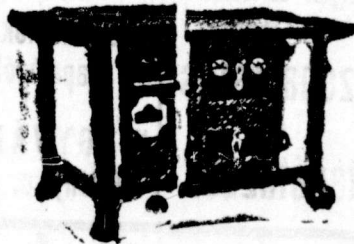

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és díszműlakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Akadémia-u. 1. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegáruk állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Hallottamár?

Hogy GRÓSZ VILMOS vegy-tisztító intézetét áthelyezte

Beöthy Ödön-u. 17. sz

alá. Elvállal mindentféle férfi, női, katonai egyenruhát és papi reverendát vegyítisztításra jutányos áron. Áraim a következők:

1 férfi öltöny 2 K., 1 nadrág 80 fill., 1 női alj 1 K 40 fill., 1 blúz 1 K 20 fill., és feljebb. Kérem a címre ügyelni.

Újdonság!

a cipész ipar terén.

Még eddig nem létezett, de ma már nem szükséges, hogy Ön fáradjon a cipészhez, ezentul ha uraságod úgy akarja, csak egy meghívás és a megbízott azonnal hához jön mértéket venni. Jutányos árak úri és női cipőkben, a legszebb kivitelben. Szíves megkeresést kér

Vilkesz Mihály úri és női cipész
RÁKÓCZI-UT 45.

Legolcsóbb bevásárlási források:

<p>Ha Ör órját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEUN KÁLMÁN óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. — Órákban állandó nagy raktár.</p>	<p>Alapított 1895-ben. Deo Adiuvante! Imrek Károly épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 2. szám. Alapított 1895-ben.</p>	<p>HA A KOSSUTH- utczába vezeti utja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő KEPES ETEL varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.</p>	<p>Izsák Lidia mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűző-üzlet: TELEFON 11-53. szám.</p>	<p>Mezey János és Tsa. fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok. Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.</p>
<p>Hallatlan olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni Szent János-utca sarok, Schvare Farkas-féle házban.</p>	<p>Fő a kézi mosás! A ki erre reflektál, hívja meg Mészáros Mária gőzmosó és vegytisztító intézetét, házhoz elküld és haza is szállít. Szarvas-tér és Liget-utca sarkán. Levelekre azonnal válasz. Telefon 67.</p>	<p>Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók Szilágyi Géza és Ts-nái Rákóci-ut Telefon. 630.</p>	<p>Táray Sándor Saját műlakatos műhelye, vízvezetékek szerelődje NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz.</p>	<p>DENGELEGI ÁRMIN szerelő épület-, és díszmű bádógos és vízvezeték berendező Nagyvárad, Kolozsvári-utca 44. Elvállal angol berendezéseket klozetek, fürdőszobák és csatornázásokat, stb. Költségvetéssel díjtalanul szolgál.</p>
<p>Czukrász sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltetnek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás. Molnár János cukrász Kolozsvári-u. 50.</p>	<p>Keresse föl Haás Simon alkalmi áruházat Szent János-u. 46. a gyógyszer-tár mellett, hol 50 százalékkal olcsóbban szerezheti be szükségletét mint bárhol, gyapju sál kendő 4-10, gyermek patient harisnya 30, férfi gallér 24, gyermek trikó 42. Zsebkendő, csipke, szallag és rövidárak nagy választékban.</p>	<p>A „Nagyvárad Torna Club“ Clubhelyisége Kolozsvári-utca 50. szám alatt a „Varga féle“ Magyar Király kávéházban.</p>	<p>Udvari kávéház családok kellemes szórakozó helye. Estéknél Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat Szt. László-tér és Zöldfa-utca.</p>	<p>FELDSTRICK KÁLMÁN könyvkötészete és dobozgyártása NAGYVÁRAD, Rákóci-ut Moskovits-palota Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabirodságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.</p>
<p>ROZSNYAY JÓZSEF mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77. Helyi és vidéki telefon-szám: 1076. Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus kivitelben a legolcsóbb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem. Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.</p>		<p>Szántó Dezső első nagyvárad REDÖNY- GYÁRA Rulikovszky-ut TELEFON 491.</p>	<p>Csoda elárusítás!!!! Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitúr, rumburger vászon, se-lyem és csipke dolgokat. Félárba árusítom. Löwinger Márton versenyáruhaza Kert-u. 1. sz.</p>	<p>Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb Horvát Béni mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám.</p>
<p>Haas Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanyszere- léseket és jókarban- tartását. TELEFON 1038. sz.</p>	<p>PENCZ JÁNOS (cipész, szakparos.) NAGYVÁRAD, Szt. János-u. 34. Készít mérték szerint úri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.</p>	<p>Elvállalnak minden szakmába vágó munkákat, u. m.: szobafestés és tapétázás.</p>	<p>WEINSTOCK Testvérek szobafestők és tapétázók NAGYVÁRAD, Gilányi-u. 21.</p>	<p>Legtisztább kivitel jutányos árak mellett. Költségvetés díjtalan. Meghívásra házhoz jövünk.</p>
<p>Mayer Lajos kárpos és díszítő GYÁR-U 1 SZÁM. Elvállal minden szakmába vágó munkát jutányos árban. Levelezőlap meghívásra azonnal jövök. Állandóan készmunka kapható.</p>	<p>TELEFON TELEFON Villamos berendezéseket és csillárokat a legolcsóbban szerezhet be HIRNM és FIA elektromérnöki iroda és villamossági vállalatánál Kossuth Lajos-u. 16. sz. (A Moskovits cipőgyárral szemben.)</p>	<p>Györy Sándor villanyerőre berendezett késes és köszörődje Kert-utca, 4. szám. Elvállal mindenféle speciál köszöröléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lőnyíró gépet, zsillette és mindenféle más borotvák köszörölését pontosan eszközli.</p>	<p>Alapított 1880-ban Schopper György utóda veje Rohoska Pál Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és rézöntőde NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.</p>	
<p>Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek a legolcsóbban kaphatók Lefkovits és Kácsér Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.</p>	<p>Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít SZENES SÁNDOR villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgál, meghívásra azonnal jövök.</p>	<p>Reisinger József mechanikai gép és fegyverjavító műhelye Sas palota zöldfa passzáz, a hol a legprecízebb esztérga és gépmunkák készülnek.</p>		

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Table with columns for V.v., Gy.v., Sz.v., Gy.v., Tvsz., Sz.v., Gy.v. and rows for stations: Budapest k. p. u., Bpest ny. p. u., Szolnok, Püspökladány, Bártánd, Sáp, Berettyóujfalu, Mezőpeterd, Biharkeresztes, Artánd, Bors, Biharpüspöki, Nagyvárad, Várad-Velence, Fugyivásárhely, Mezőszakadát, Mezőtelki, Czécske, Elesd, Elesd megálló, Rikosd, Rév, Rév megálló, Zichy barlang, Vársonkolyos, Barátka, Jádvolgy, Királyhágó, Feketető, Csucsá, Kolozsvár.

Püspökladány—Debreczen—Szatmár

Table with columns for V.v., Gy.v., Sz.v., Gy.v., Tvsz., Sz.v., Gy.v. and rows for stations: Püspökladány, Kaba, Hajdusoboszló, Debreczen, Érmihályfalva, Nagykároly, Szatmár-Németi.

Nagyvárad—Vaskóh—Körösbarafalva.

Table with columns for Tvsz., Szv., Vv., Szv., Tvsz. and rows for stations: Nagyvárad, Várad-Velence, Rontó, Félixfürdő, Kárdó, Nyárló, Magyar, yepes, Tasádfő, Drágcséke, Magyarcséke, Dusafalva, Szombatság-Venterrogoz, Pusztahollód, Gyanta, Fekete-Kápolna, Solyom, Belényesörvényes, Borz, Belényesujlak, Belényessonkolyos, Városfenes, Belényes, Dragánfalva, Kisszedres, Rény, Biharlonka-Rézbánya, Vaskóh-Körösbarafalva.

Vesztő—Kötegyán—Pusztahollód.

Table with columns for Vv., Szv., Vv., ODA - VISSZA, Vv., Szv., Vv. and rows for stations: Vesztő, Okány, Nagygyanté, Sarkadkeresztur, Méhkerék, Kötegyán, Pósapuszta, Illye, Csegöd, Erdőgyarak, Árpád, Feketebátor, Feketetót, Tenke, Körösmart, Tenkemocsár-Gyanta, Pusztahollód.

Szombatság—Venterrogoz—Bihardobrosd.

Table with columns for Vv., Tvsz., ODA - VISSZA, Vv., Tvsz. and rows for stations: Szombatság-Venterrogoz, Nánhegyes, Bihardobrosd.

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Table with columns for Szv., Mv., Szv., Mv., Szv., Vv. and rows for stations: Nagyvárad, Óssipuszta, Váradless, Gyapju, Cséffa, Püspökradvány, Madarász, Nagyszalonta, Pusztabarmód, Kötegyán, Sarkad, József szanat, Gyulai városerdő, Gyula, Biczere, Békéscsaba, Arad, Szeged-Rókus.

Nagyvárad—Gyoma.

Table with columns for Szv., Vv., ODA - VISSZA, Szv., Vv. and rows for stations: Nagyvárad, Óssipuszta, Uj-Palota, Körösgyires, Vizesgyán, Körösszeg, Körösnagyharány, Körösszakál, Nagytópuszta, Komádi, Ihráz, Kótpuszta, Vesztő, Szeghalom, Körösladány, Kéthalom, Dévaványa, Ózodmajor, Gyoma.

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Table with columns for Vv., Szv., Szv., ODA - VISSZA, Szv., Szv., Vv. and rows for stations: Székelyhid, Kiskereki-A. vására, Apátkeresztur, Vedresábrány, Monospetri, Margitta, Érábrány, Széktalló, Szoldobágy, Bályok, Berettyószéplak, Márkaszek, Ipp-Zoványfürdő, Szilágysomlyó, Szilágysomlyó.

Nagyvárad—Érmihályfalva.

Table with columns for Vv., Szv., Szv., ODA - VISSZA, Szv., Szv., Vv. and rows for stations: Nagyvárad, Biharpüspöki, Bihar, Paptamási, Gyapoly, Bihardiószeg, Nagykágya, Székelyhid, Érselind, Érszemjén, Érmihályfalva.

Debreczen—Nagyvárad.

Table with columns for Szv., Szv., Szv., ODA - VISSZA, Szv., Szv., Szv. and rows for stations: Debreczen, Szepez-Telegdi-sósfürdő, Mikepércs, Sáránd, Derecske, Derecske v.-tér, Konyár, Sándoros, Konyári sóstóf., Bajonta, Pocsaj Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó, Nagyzomlin, Biharpüspöki, Nagyvárad.

Sáránd—Nagyléta—Vértés.

Table with columns for Vv., Vv., Vv., Vv., ODA - VISSZA, Vv., Vv., Vv., Vv. and rows for stations: Sáránd, Hajdubagos, Hosszupályi, Monostorpályi, Nagyléta-Vértés.

Az idő középeurópai idő szerint. A vastag számok gyorsvonatokat jelentenek. Az este 6 óráig reggeli 5 óráig terjedő idő a percek aláhúzásával van jelezve. Gy.v. = gyorsvonat. Sz.v. = személyvonat. Mv. = motorvonat. Vv. = egyesvonat. Tvsz. = tehervonat személyszállítással. † - a vonat feltételeesen megáll.

Műhely áthelyezés!

Értesitem a n. érd. közön-
séget, hogy évek óta fenálló

bádogos műhelyemet

Huszár-utca 13. sz. alá

helyeztem át. **Jutányos árban** vállatok, fürdő szoba, angol klozett, vízvezeték berendezéseket, úgyszintén **épület és diszmű** bádogos munkákat stb. **Költségvetés** díjmentesen, levelekre válaszolok. Szíves pártfogást kér

Tótós Mihály

épület és diszmű bádogos.

Helyi és vidéki telefon 386.

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l e s

géperőre berendezett

ipartelepe

Szacs vay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

Kereskedelmit végzett szépírásu
gyakornok azonnali belépésre keres-
tetik. Cim a kiadóhivatalban.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű
közönséget, hogy a

Széchenyi-téren, a kioszkban

kávéházi üzletemet

megnyitottam.

A legnagyobb igyekezettel azon leszek,
hogy a legjobb italokkal és izletes
ételekkel nagyrabecsült vendégeim
teljes meglegedését kivívjam.

Kiváló tisztelettel:

Berkovits Berta.

Az egész berendezés és egy 6 sz. Wertheim szekrény eladó.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Üzletünket véglegesen felosztjuk, miért is jó hírnevű rőfös, női divat és confectio áruraktárunkat
hatóságilag engedélyezett végeladással

kiárusítjuk. A legjobb minőségű vásznak, férfi és női fehérneműek, szövetei, függönyök, szőnyegek és minden
e szakmába vágó cikkek

eddig sehol nem volt olcsó árban, részletekben és

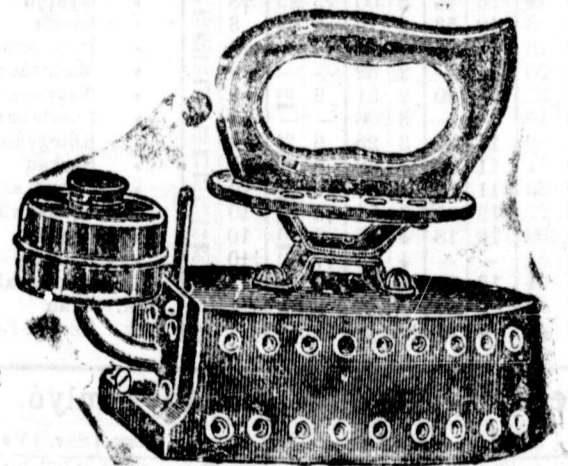
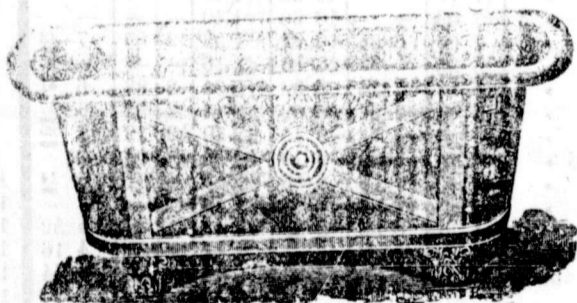
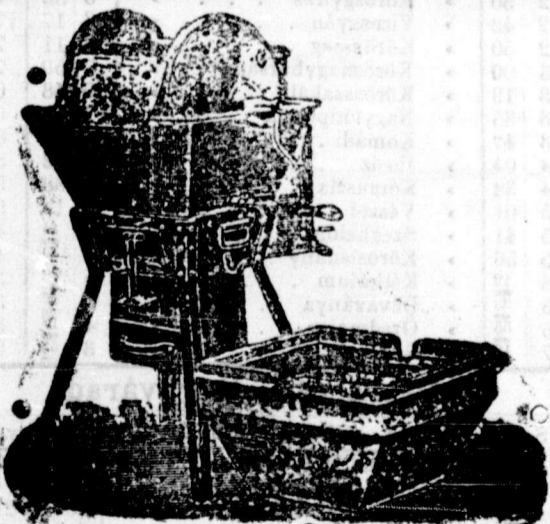
egy tömegben is készpénz fizetés mellett eladatnak. Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, HUZELLA czéggel szemben.

Partie árusoknak csakis az esti órákban.

Az üzlethelyiség kiadó.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

**Ruha mosó és mangorló gépek,
modern konyha berendezések kizárólag**

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

